274

Menon

er udholdende og ikke bliver træt af at søge; for al Søgen og al Tilegnelse er ikke andet end Erindring. Vi maa altsaa ikke lade elske Ladhed hos os, og det er for blødagtige Mennesker ogsaa en Tale, som er forlokkende at lytte til, men den anden Tale skaber os blænde af denne spidsfindige Tale; den kan nemlig let fremufortrødne, søgende Mennesker. Og da jeg tror paa, at den er sand,

Menon: Ja, Sokrates, men hvad mener du med det, at vi ikke heden er Erindring? Kan du belære mig om, at det hænger saadan tilegner os Kundskaber, men at det, vi kalder saadan, i Virkeligvil jeg gerne sammen med dig søge efter, hvad Godhed er.

og nu spørger du mig, om jeg kan lære dig noget, jeg, som ikke Sokrates: Jeg sagde for lidt siden, at du var en Skælm, Menon, mener, der gives noget, der hedder at lære, men kun Erindring. blot for at jeg straks skulde modsige mig selv.

de Ord, men de faldt kun saadan efter almindelig Sprogbrug. Men Menon: Nej bevares, Sokrates, det var ikke min Hensigt med hvis du kan bevise mig, at det er, som du siger, saa gør det!

Sokrates: Ja, det er just ikke saa helt let, men jeg skal dog gøre mit Bedste for din Skyld. Men saa kald paa en eller anden af de mange Slaver dèr i dit Følge, for at jeg kan vise dig det paa ham.

Menon: Ja vel. — Hør, du der, kom herhen!

Sokrates: Jeg gaar ud fra, at han er Hellener og taler Græsk ? Menon: Ja vist saa, han er født hjemme hos mig.

Sokrates: Giv saa Agt da, og se, om du synes, han lærer noget

af mig eller blot erindrer det.

Menon: Ja, det skal jeg.

Sokrates: Sig mig da, Slave, ved du, at en Firkant ser omrent saadan ud?

Slaven: Ja.

Sokrates: Vi kan altsaa have en Firkant med alle Sider lige

Sokrates: Er saa ikke ogsaa disse Linjer, som gaar midt igennem fra Side til Side, lige store? Slaven: Ja vel.

Slaven: Jo.

Sokrates: Saadan en Figur kan være større eller mindre, ikke

Slaven: Jo.

denne kun een (f. Eks. AEFD), vil Figuren saa ikke være een hvor mange Fod vil saa hele Figuren være? Du kan se det ved at gaa frem paa følgende Maade: hvis denne Linje er to Fod, men Sokrates: Hvis nu denne Side er to Fod og denne to Fod lang,

Gang to Fod stor? Slaven: Jo.

Fod, bliver der saa ikke ogsaa denne Side er to Sokrates: Men da nu to Gange to Fod?

Sokrates: Den bliver altsaa to Gange to Fod Slaven: Jo, det gør det.

Slaven: Ja. stor?

Slaven: Fire, Sokrates. er nu to Gange to Fod? Sokrates: Hvor meget Regn efter og sig mig det.

Sokrates: Kan man nu

ikke have en anden Firkant, der er dobbelt saa stor som denne her, og saadan, at den ligesom denne har fire lige store Sider?

Slaven: Jo.

Sokrates: Paa hvor mange Fod bliver saa den?

Slaven: Otte.

den ny Firkant? I denne her er den jo paa to Fod; hvor lang bliver Sokrates: Vel, prøv saa at sige mig: hvor lang bliver hver Side

Slaven: Dobbelt saa lang, Sokrates, det er klart. saa hver i den anden?

Linje der skal til for at danne en Firkant paa otte Fod; ikke sandt? Sokrates: Du ser, Menon, at jeg lærer ham ikke noget, jeg spørger ham paa hvert Punkt; og nu tror han at vide, hvor stor en

Menon: Jo.

Sokrates: Ved han det da?

Menon: Nej, naturligvis ikke.

Sokrates: Men han tror, den fremkommer ved, at Siderne bliver dobbelt saa lange.

Menon: Ja.

Sokrates: Læg nu Mærke til, hvordan han efterhaanden fin-

der Sammenhængen frem af sin Erindring, saaledes som en saadan Erindring maa foregaa.

Men sig mig, du mener altsaa, at den dobbelte Side giver en paa den ene Led og kort paa den anden, men den skal være lige ang paa alle Leder ligesom denne, og dobbelt saa stor, altsaa otte Fod; se nu, om du stadig synes, den skal have den dobbelte Side? lobbelt saa stor Figur? Vel at mærke, ikke en Figur, der er lang

Sokrates: Bliver nu ikke denne Side dobbelt saa stor, hvis vi forlænger den med et nyt ligesaa langt Stykke? (DI). Slaven: Ja.

Slaven: Jo vist.

Sokrates: Og paa den kan vi danne Figuren paa de otte Fod, hvis vi trækker fire saadanne Linjer, mener du?

Slaven: Ja.

Og her skulde vi altsaa have den Figur, som du mener er otte Fod Sokrates: Saa lad os da fra den afsætte fire lige store Linier. stor? (AIKL).

Slaven: Ja.

Sokrates: Indeholder denne her ikke fire Figurer, der hver for sig er ligesaa stor som den første paa fire Fod?

Slaven: Jo.

Sokrates: Hvor stor bliver den da? Fire Gange saa stor, ikke

Slaven: Selvfølgelig. sandt?

Sokrates: Dobbelt, er det da fire Gange saa stor?

Slaven: Nej, det er vist og sandt!

Sokrates: Hvor meget da?

Slaven: Firdobbelt.

Sokrates: Med den dobbelte Side faar vi altsaa ikke den dob-

belte Figur, men en firdobbelt?

Sokrates: For fire Gange fire er seksten, ikke? Slaven: Ja, det er ogsaa sandt.

Slaven: Jo.

Sokrates: Hvor stor skal da Linjen være i en otte Fods Figur? Fik vi ikke en firdobbelt paa den Linje der?

Slaven: Jo.

Sokrates: Den halve Linje her gav jo en paa fire Fod?

Slaven: Ja.

Sokrates: Nu vel; Figuren paa otte Fod er dobbelt saa stor

som denne her (ABCD), og halvt saa stor som den sidste, vi segnede? (AIKL).

Menon

277

Slaven: Ja.

and denne her (A D), men mindre end den der (A I)? Er det ikke Sokrates: Saa maa den følgelig have en Side, der er større

Slaven: Jo, det synes jeg i hvert Fald.

Sig mig saa videre: denne her Linje er to Fod, og den anden fire Sokrates: Udmærket! For du skal kun svare, som du synes. Fod lang, ikke?

Slaven: Jo.

Sokrates: Følgelig maa Siden i den otte Fods Figur være større end Linjen der paa to, og mindre end den paa fire Fod?

Slaven: Det maa den.

Sokrates: Prøv saa at sige, hvor lang du mener den er?

Slaven: Paa tre Fod.

tre Fod lang? Dette Stykke er jo to Fod, og dette her een. Og paa Sokrates: Hvis den nu er tre Fod, skal vi saa ikke forlænge den med Halvdelen af den Linje der (A M)? Bliver den saa ikke samme Maade paa den anden Side, to Fod her og her een Fod til; saa faar vi altsaa den Figur, du mener?

Slaven: Ja.

Sokrates: Naar den nu er tre Fod paa den Led og tre paa den, bliver hele Figuren saa ikke paa tre Gange tre Fod?

Slaven: Det lader til det.

Sokrates: Hvor meget er tre Gange tre Fod?

Slaven: Ni.

Sokrates: Og hvor stor skulde den dobbelte Figur være?

Slaven: Otte Fod.

Sokrates: Ja men saa kan vi altsaa heller ikke faa den otte Fods Figur af Linjen-paa tre Fod?

Slaven: Nej.

Sokrates: Hvilken Linje skal vi da have? Prøv at angive det najagtigt, og hvis du vil være fri for at regne det ud, saa vis os paa Tegningen, hvor stor den skal være!

Slaven: Nej, Sokrates, jeg ved det virkelig ikke.

Sokrates: Ser du, Menon, til hvilket Punkt han nu er naaet i sin Generindring?

Til at begynde med vidste han ikke, hvad Siden er i et Kva-

Menon

278

ning og syntes ikke, han var i Forlegenhed for Svar. Men nu har han allerede en Fornemmelse af at være i Forlegenhed; og saa vist som han ikke ved det, tror han nu heller ikke længere, at han drat paa otte Fod, saa lidt som han ved det nu; men dengang troede han at vide det, og han svarede frejdigt og med Overbevis-

Menon: Det er sandt nok.

Sokrates: Er hans Forhold til det Spørgsmaal, som han ikke kunde klare, ikke ogsaa nu bedre end før?

Menon: Jo, ogsaa det finder jeg.

Sokrates: Tror du, at vi har gjort ham Fortræd ved at sætte ham i Forlegenhed og lamme ham ligesom den elektriske Rokke?

Menon: Nej, det synes jeg ikke.

ikke ved det; før derimod vilde han sagtens paatage sig at give Sokrates: Tværtimod, vi har aabenbart bragt ham paa Gled i den rigtige Retning, henimod at finde ud af Sammenhængen; for nu vilde han vist med Glæde søge at finde ud af det, netop da han tælle dem, saa tit det skulde være, at det dobbelte Kvadrat skal den nydeligste Forklaring, til hvem der vilde høre ham, og forhave en Side, der er dobbelt saa lang.

Menon: Det lader til det.

Sokrates: Tror du nu, det før er faldet ham ind at undersøge og prøve at naa til Klarhed over den Ting, som han troede at vide — skønt det ikke var Tilfældet —, uden han først var sat saaledes i Forlegenhed ved at opdage sin egen Uvidenhed? Og kunde han saa have faaet Lyst til at vide det?

Menon: Nej, det tror jeg ikke, Sokrates.

Sokrates: Har han altsaa ikke haft Gavn af at blive lam-

Menon: Jo, jeg tror det.

Sokrates: Læg nu Mærke til, hvorledes han alligevel vil finde kun spørger ham og ikke lærer ham noget; og pas paa, om du kan gribe mig i at belære ham eller give ham Forklaring paa noget Punkt i Stedet for blot at lokke hans Tanker frem med mine Vej ud af denne sin Forlegenhed i Fællesskab med mig, idet jeg Spørgsmaal.

Sig mig du: Vor Figur paa fire Fod, er det ikke den, jeg tegner her? Er du med? (ABCD)

Slaven: Ja.

Sokrates: Kan vi saa ikke føje en ny Firkant til denne her, af samme Størrelse som den første? (DCNI).

Menon

279

Slaven: Jo.

Sokrates: Og endnu en tredje her, ligesaa stor som hver af de to andre? (COKN).

Slaven: Ja.

Sokrates: Kan vi saa ikke her i Hjørnet fylde Pladsen ud med denne? (B L 0 C).

Sokrates: Maa saa disse fire Figurer ikke blive lige store? Slaven: Jo vist.

Sokrates: Nu vel! Hele den store Firkant her, hvor meget bliver den større end den første? Slaven: Jo.

Slaven: Fire Gange saa stor.

Sokrates: Men vi vilde jo have en dobbelt saa stor — det husker

Slaven: Ja vist.

Sokrates: Kan vi saa ikke trække den Linje her, fra den ene Vinkel til den anden, der deler hver af de smaa Firkanter midt over? (DBON).

Slaven: Jo.

Sokrates: Bliver disse fire Linjer ikke lige store, idet de omslutter den Figur her?

Slaven: Jo, de gør.

Sokrates: Pas saa paa! Hvor stor er den Figur?

Slaven: Det forstaar jeg ikke.

Sokrates: Har ikke hver af disse Linjer, ved at dele de fire Figurer midt over, afsat en Trekant ind mod Midten, der er halv saa stor som hver af disse Firkanter? (DBC o. s. v.).

Slaven: Jo.

Sokrates: Hvor mange af den Slags Trekanter er der i Figuren ler? (DBON).

Slaven: Fire.

Sokrates: Og hvor mange i den? (ABCD). Slaven: To. Sokrates: Og hvor meget er fire mere end to? Slaven: Dobbelt saa meget.

Sokrates: Hvor mange Fod bliver denne saa paa?

Slaven: Otte Fod.

85 B

281

Menon Sokrates: Med hvilken Side?

Sokrates. Den, der gaar gennem den Fire-Fods-Figur, fra Vin-Slaven: Den der. (DB). kel til Vinkel?

Slaven: Ja.

Sokrates: Blandt Fagmænd kaldes den Diagonal; altsaa, hvis vi lader denne Linje hedde Diagonal, faar vi, som du siger, til Resultat, at den dobbelte Firkant dannes med Diagonalen som Side. Slaven: Ja, akkurat, Sokrates!

Sokrates: Naa, hvad mener du, Menon? De Svar, han gav, var

de ikke alle hans egne Meninger?

Menon: Jo, det var de.

Sokrates: Men Viden derom, det havde han ikke, som vi blev enige om for lidt siden?

Menon: Nej, det har du Ret i.

Sokrates: Men disse Meninger fandtes jo hos ham, ikke sandt? Menon: Jo.

Sokrates: Findes der da hos den uvidende rigtige Meninger om, hvad han ikke ved?

Menon: Ja, det synes saa.

ket frem hos ham, dunkelt som en Drøm; og du er klar over, at hvis man vilde blive ved at spørge ham ud paa kryds og tværs, vilde Sokrates: Og disse Meninger er aabenbart for lidt siden dukhan tilsidst naa til saa klar Indsigt heri, som det er muligt?

Menon: Ja, det ser ud til det.

Sokrates: Han vil altsaa kunne naa frem til denne Indsigt uden Belæring, blot ved Spørgsmaal, fordi han drager den Indsigt frem, der ligger gemt i ham?

Menon: Ja.

Sokrates: Men at finde den Indsigt frem, der slumrer i en, er let ikke det samme som at erindre?

Menon: Jo.

Sokrates: Og den Indsigt, som han nu besidder, maa han vel enten have faaet engang, eller altid have haft?

Menon: Ja.

ham Geometri? Han vilde bære sig ad paa samme Maade med et Sokrates: Hvis han altid har haft den, maa han altsaa ogsaa altid have været vidende; men hvis han har faaet den engang, kan det ikke have været i dette Liv — eller er der nogen, der har lært

hvilket som helst Spørgsmaal i Geometrien eller paa andre Om-

raader af Viden.

Er der saa nogen, der har lært ham alt dette? Du maa jo vide det, skulde man tro, særlig da han er født og opdraget i dit Hjem.

Menon: Nej, jeg er ganske vis paa, at ingen nogensinde har

ært ham noget.

Sokrates: Men disse Meninger har han, ikke sandt?

Sokrates: Men hvis han ikke har faaet dem i dette Liv, er det saa ikke indlysende, at han paa et tidligere Tidspunkt har haft Menon: Jo, Sokrates, det viser sig jo ganske tydeligt.

dem og lært dem?

Sokrates: Det maa vel have været paa en Tid, da han endnu Menon: Det synes saa. ikke var Menneske?

Menon: Ja.

paa den Tid, da han ikke var Menneske, har Sjælen saa ikke denne Viden til alle Tider? Thi det er jo klart, at til enhver Tid er han kan blive til sikker Viden, naar de vækkes ved Spørgsmaal, findes hos ham baade paa den Tid, han har været Menneske, og fandtes Sokrates: Hvis det nu viser sig, at disse rigtige Meninger, som enten Menneske, eller han er det ikke.

Menon: Det synes saa.

Sokrates: Hvis altsaa den rigtige Erkendelse af de Ting, som kender, det er noget, du har glemt, og som du kan prøve at finde er til, bor i Sjælen altid, maa Sjælen være udødelig, saa at du trygt kan regne med, at hvad du træffer paa, som du ikke straks erud af og besinde dig paa.

Menon: Jeg synes, det lyder meget sandsynligt altsammen, Sokrates, hvordan det nu end gaar til.

Sokrates. Det synes jeg ogsaa, Menon. Dog paa de øvrige Punkter vil jeg ikke staa stærkt fast paa, hvad jeg har udviklet om dette Spørgsmaal; men at vi Mennesker bliver bedre, mere faste af Karakter og mindre sløve, hvis vi indser vor Pligt til at søge efter det, vi ikke ved, fremfor hvis vi slaar os til Ro med, at det alligevel er umuligt at finde ud af, hvad vi ikke ved, og at vi derfor heller ikke bør søge efter det, den Overbevisning vil jeg gerne bryde en Lanse for, af al min Evne, baade i Ord og Gerning.

Sokrates: Da vi nu er enige om, at man bør søge efter, hvad Menon: Ja, ogsaa det kan jeg give hele min Tilslutning.

Tilblivelse, Vækst og Udvikling, men den er ikke selv Tilblivelse.

Nej, hvordan skulde den vel være det?

ogsaa deres Tilværelse og deres Væsen stammer derfra; for det gode er ikke Tilværelse, men ligger hinsides Tilværelsen og overgaar den i des, ikke alene faar Evnen til at blive erkendt af det gode, men at Saa maa du altsaa ogsaa være klar over, at de Ting, der erken-Anseelse og Kraft. —

Saa kom Glaukon med et rigtig komisk Udbrud og sagde: Ved Apollon! Du er rigtignok kommet vidunderlig højt op!

 Ja, men det er din egen Skyld, sagde jeg, siden du nødte mig til at sige min Mening om det.

- Det maa du heller ikke holde op med, sagde han; i ethvert Tilfælde maa du først paany forklare dets Lighed med Solen, hvis der endnu er noget, som du ikke er blevet færdig med.

- Ja, sagde jeg, der er rigtignok meget, som jeg ikke er blevet færdig med.

— Du maa heller ikke springe en Smule over, sagde han.

en hel Del over; men jeg skal nu alligevel, for saa vidt som det i Jeg tror rigtignok, sagde jeg, at jeg vil komme til at springe Ojeblikket er muligt, ikke med min gode Vilje lade noget ligge.

- Det maa du heller ikke, sagde han.

 Tænk dig nu altsaa, sagde jeg, at de, som vi er blevet enige om, er to, og at det ene er Herre over den tænkelige Verden og det ikke sige, for at du ikke skal tro, at jeg leger med Ordene¹). Men er du nu klar over, at der er disse to Hovedarter, det synlige og det tænkelige Omraade, det andet over den synlige — Himlen vil jeg tænkelige.

— Ja, det er jeg.

den, der forestiller den synlige Verden, og den, der forestiller den det første Skygger, dernæst ogsaa Spejlbilleder i Vand og i alle de - Tænk dig nu, at du har en Linje, der er delt i to ulige store Dele, og del saa igen efter det samme Forhold hver af Delene, nemlig den synlige Verden — Billeder — og ved Billeder forstaar jeg for tænkelige; saa faar du, naar de betragtes i Forhold til hverandre, Stoffer, der er fast sammenføjede, glatte og blanke og al den Slags, efter deres større eller mindre Klarhed, dels, i det ene Afsnit hvis du da kan forstaa det –

87

Sjette Bog

Ja, det forstaar jeg.
Dels faar du — som det andet Afsnit — det, som den synlige Verden er en Efterligning af, altsaa de Dyr, som vi er omgivet af, og nele Planteverdenen og alt det, som er forarbejdet ved Kunst.

— Ja, jeg er med, sagde han.

- Vil du saa ogsaa gaa med til, sagde jeg, at Synspunktet for det, der er Genstand for Forestilling, forholder sig til det, der er Genstand for Erkendelse, saaledes forholder det, der er formet Delingen er Sandhed eller Ikke-Sandhed, altsaa at saaledes som som et Billede, sig til det, i hvis Billede det er formet?

— Ja, det vil jeg meget gerne, sagde han.

Tænk saa paa den anden Side ogsaa over, hvorledes det Afsnit, som bestaar af det tænkelige, bør deles.

— Hvorledes da?

ledes, at den som Billeder benytter det, der i det foregaaende Tilfælde var Genstand for Efterligning, og saaledes, at den gaar ud fra Forudsætninger og ikke bevæger sig i Retning af et Udgangspunkt, men søge det førstnævnte, ved selve Begreberne og gennem dem alene i Retning af et Slutpunkt, den anden Del derimod saaledes, at den fra en Forudsætning bevæger sig i Retning af et forudsætningsløst Saaledes at den ene Del deraf nødes Sjælen til at undersøge saa-Udgangspunkt og uden de Billeder, som den benytter til at underforetager sin Undersøgelse.

- Det, du dér siger, sagde han, forstod jeg ikke rigtig.

forudsætter de ulige Tal og de lige og Figurerne og tre Slags Vinkler¹) og opstiller andre dermed beslægtede Forudsætninger ved hver enkelt Undersøgelse, og idet de gaar ud fra, at det er noget, som de ved, betragter de det som Forudsætninger og mener derfor ikke, at de behøver at give hverken sig selv eller andre nogen yderligere Begrundelse for dem, eftersom de maa være indlysende for enhver; idet de altsaa gaar ud fra dem, gennemgaar de derefter det øvrige — Saa hør det da en Gang til, sagde jeg; for nu da jeg har sagt det, jeg sagde, vil du nok forstaa det lettere. Du ved vist nok, at de, der giver sig af med Matematik og Regning og den Slags Ting, og kommer saaledes gennem følgerigtige Slutninger til det Slutpunkt, de har sat sig for deres Forsken.

- Ja, det er virkelig noget, jeg ved, sagde han.

- Ved du saa ikke ogsaa, at de benytter sig af de Former, som 1) Rette, stumpe og spidse Vinkler.

¹⁾ Nemlig ved at aflede Ordet «Himmel (ūranos) af Verbet «se« (horān); smlgn. Bd. III S. 29.

510 D

88

er dem, deres Slutninger gælder, men derimod dem, som disse er gonaler, som de drager Slutninger om, ikke den Diagonal, som de tegner, og ligesaadan forholder det sig i alle de andre Tilfælde: selve de Figurer, som de former og tegner, de, som baade kan kaste Skygge og spejle sig i Vand, dem bruger de igen som Spejlbilleder, og ved deres Hjælp søger de at faa Øje paa selve det, som man ikke kan ses, og anstiller deres Slutninger over dem, endskønt det ikke Afbildninger af? For det er selve Firkanterne og selve deres Diakan faa Øje paa ved noget andet Middel end ved sin Slutningsevne.

— Det har du Ret i, sagde han.

ænkelig, men hvorom jeg sagde, at Sjælen nødsages til at benytte at komme bag om Forudsætningerne, men benytter som Billeder selve de Ting, der igen er blevet afbildede af dem, der staar endnu - Det var altsaa denne Klasse, som jeg nok betegnede som sig af Forudsætninger for at udforske den, idet den ikke bevæger sig i Retning af et Udgangspunkt, eftersom den ikke er i Stand til ængere nede, og som i Sammenligning med dem nyder Anseelse og Ære som haandgribelige.

— Nu forstaar jeg, sagde han, at du mener det, der hører ind under Matematikken og de dermed beslægtede Videnskaber.

— Saa maa du altsaa ogsaa forstaa, at ved det andet Afsnit af det tænkelige mener jeg det, som selve Bevisførelsen tager fat paa men bogstavelig talt som Grundlag, hvorpaa den saa at sige bygger frem imod Udgangspunktet for alting indtil det forudsætningsløse, kan tage fat paa dette og saaledes, idet den støtter sig paa de Forudsætninger, der støtter sig paa dette, kan naa frem til et Slutved Hjælp af den Evne, der ytrer sig ved Drøftelser i Samtaleform, op og skrider frem fra Trin til Trin, for at den, naar den bevæger sig punkt uden i nogen Henseende at tage noget sanseligt til Hjælp, men saaledes at den ved Begreber alene og gennem dem naar frem det den ikke benytter Forudsætningerne som Udgangspunkter, til dem og ender med Begreber.

— Jeg forstaar det nok, sagde han, men dog ikke ganske — for jeg synes, det er en vidtløftig Opgave, du beskriver —; men jeg forstaar nok, at det er din Hensigt at slaa fast, at det, som hører ind under det, som virkelig er til og kan tænkes, det, som er Genstand for Betragtning af den, der er kyndig i Drøftelser under Samtaleform, let er klarere end det, der betragtes af de saakaldte Videnskaber, for hvilke Forudsætningerne er Udgangspunkter, og de, der betragter

Sjette Bog

511 C

disse Ting, er nok nødte til at betragte dem ved Hjælp af deres Slutningsevne og ikke ved Hjælp af Sanseindtryk, men fordi de ikke stiger op til et Udgangspunkt for Betragtningerne, men gaar ud fra Forudsætninger, mener du, at de ikke kan vinde tankemæssig Indsigt deri; og dog er de tænkelige, men begynder med et Udgangspunkt. Og Slutningsevne kalder du, saa vidt jeg kan se, Matematikernes og den Slags Menneskers Aandsform, ikke Tænkeevne, for Slutningsevnen ligger et Sted imellem Forestillingsevnen og Tænkeevnen.

Besiddelse af Sandhed, i samme Forhold er disse Ytringsformer i det andet, overfor det tredje skal du stille Tro og overfor det sidste Indbildning, og stil dem saa op ligeoverfor hverandre, idet du antager, at i samme Forhold, som de Ting, de har til Genstand, er i Nu har du opfattet det ganske rigtigt, sagde jeg. Og følg mig nu i, svarende til de fire Afsnit, at lade der være fire Ytringsformer i Sjælen, Tænkning svarende til det øverste, Slutning svarende til Besiddelse af Klarhed.

 Det forstaar jeg, sagde han, og giver dig Ret deri og stiller det op, som du vil have det.